

Αριθ. Πρωτ. 41267

Αθήνα, 9 Απριλίου 2025

**ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΔΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ
ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΑΜΕΣΟ ΜΕΛΛΟΝ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΣΑΤΕ**

I- Εισαγωγή

Συνάδελφοι,

Το σημερινό ΔΣ που αναδείχθηκε από τις περσινές εκλογές έχει αποφασίσει ότι ένας από τους βασικούς άξονες της πολιτικής του ΣΑΤΕ την επόμενη τριετία θα είναι η στήριξη της καθημερινότητας των Μελών μας, ώστε η άσκηση της εργοληπτικής επιχειρηματικότητας να είναι λιγότερο δύσκολη και τα προβλήματα να ξεπερνιούνται σε όσο το δυνατό πιο ταχύ χρόνο.

Προς τούτο ο ΣΑΤΕ προσπάθησε να προωθήσει αιτήματα του κλάδου μας, με στόχο το θεσμικό πλαίσιο παραγωγής δημοσίων έργων, να διασφαλίζει τόσο τη διαφάνεια όσο και τον ρόλο των εργοληπτικών επιχειρήσεων της Χώρας στο άμεσο αλλά και στο μεσοπρόθεσμο μέλλον.

Ζητήματα που μας απασχολούν και θα μας απασχολούν για καιρό (Αναθεώρηση Τιμών Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Ζητήματα του Μητρώου μας, κ.α.) απορρόφησαν το μεγαλύτερο ποσοστό των προσπαθειών μας, χωρίς ωστόσο να είμαστε ικανοποιημένοι από τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί ή από την ποιότητα της συνεργασίας με το Υπουργείο Υποδομών – όχι με δική μας ευθύνη.

Επισημαίνω ότι σε πολλά θέματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος ξεκίνησε μία στενή συνεργασία με τις άλλες Εργοληπτικές Οργανώσεις.

Γνωρίζουμε και γνωρίζετε ότι δεν νομοθετούμε αλλά αναλαμβάνουμε κάθε δυνατή δράση (επιστολές, παραστάσεις, συνεντεύξεις, αρθρογραφία, παρεμβάσεις σε fora κλπ) που θα πιέσει προς την κατεύθυνση της υιοθέτησης των εύλογων θέσεων μας ενώ παράλληλα ενημερώνουμε οριζόντια όλα τα μέλη μας, χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις, για τα κρίσιμα σημεία που πρέπει να προσέξουν κατά την άσκηση της εργοληπτικής τους δραστηριότητας.

Εξ όσων γνωρίζω είμαστε η μόνη εργοληπτική οργάνωση που συστηματικά λειτουργεί με ανοικτές συνεδριάσεις του ΔΣ σε όλα τα ενεργά μέλη της.

II- Κύρια προβλήματα του κλάδου που αντιμετώπισε το ΔΣ κατά το προηγούμενο 12μηνο

II.1 - Καθυστέρηση πληρωμής εκτελεσμένων εργασιών

Η χρονική υστέρηση μεταξύ εκτέλεσης των τεχνικών εργασιών και της πληρωμής τους εκτιμάται ότι πλέον έχει ξεπεράσει τους επτά μήνες, σε αρκετά χρηματοδοτικά προγράμματα. Η συνθήκη αυτή συνδυασμένη με το γεγονός ότι η τραπεζική χρηματοδότηση των μικρών και μεσαίων εργοληπτικών εταιρειών είναι ουσιαστικά κλειστή καθώς και με την υπέρογκη αύξηση των τιμών των δομικών υλικών, της εργασίας και της ενέργειας, που παρατηρούνται συνεχώς τα τελευταία έτη, δημιουργεί ασφυκτικές συνθήκες

Φειδίου 14-16 Αθήνα 106 78 / 14-16 Feidiou str. 106 78 Athens Greece
T +30 210 3301814/5 T +30 210 3836503 E info@sate.gr
www.sate.gr

ρευστότητας σε ένα σημαντικό τμήμα του κλάδου που βρίσκεται - χωρίς ευθύνη του - μπροστά στο ενδεχόμενο να μην μπορεί να εκπληρώσει τις οικονομικές υποχρεώσεις του όπως: απόδοση ΦΠΑ που δεν έχει εισπραχθεί, πληρωμή μισθών και ασφαλιστικών εισφορών εργαζομένων και συνεργατών, καταβολή αμοιβών προμηθευτών, επιβαρύνσεις εγγυητικών επιστολών και επιχειρηματικών δανείων κ.ο.κ. διακινδυνεύοντας τόσο την ολοκλήρωση των έργων όσο και τη βιωσιμότητα των εταιρειών.

II.2 – Αναθεώρηση τιμών συμβάσεων δημοσίων έργων

Η αναθεώρηση των βασικών τιμών κατά την εκτέλεση δημοσίων έργων είναι θεσμός αναγκαστικού δικαίου και αποσκοπεί στη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος και στην, σε κάποιο βαθμό, αποκατάσταση της ζημίας του αναδόχου, που προκαλείται από την αύξηση των τιμών των συντελεστών παραγωγής. Δηλαδή, η αναθεώρηση θεσμοθετήθηκε για να εξασφαλισθεί η ολοκλήρωση των έργων αλλά ταυτόχρονα αποτελεί στοιχειώδη έκφραση του δικαιώματος σεβασμού και προστασίας της περιουσίας του αναδόχου.

Μέχρι το 2012 λειτουργούσε απρόσκοπτα ο μηχανισμός της αναθεώρησης ωστόσο οι πρωτόγνωρες συνθήκες της περιόδου εφαρμογής των μνημονίων στη χώρα οδήγησαν στην αναστολή λειτουργίας του εν λόγω μηχανισμού. Με δεδομένες τις επιπτώσεις που επέφερε στο επίπεδο τιμών η πανδημία λόγω Covid-19 και εν συνεχεία ο πόλεμος στην Ουκρανία κατέστη σαφές – για μία ακόμη φορά – ότι πρέπει να λειτουργεί ένας μόνιμος και δίκαιος μηχανισμός αναθεώρησης των τιμών των δημοσίων συμβάσεων έργων. Παρότι έγινε μία προσπάθεια να αξιοποιηθεί η πρόβλεψη του νομοθέτη για έκδοση Υπουργικών Αποφάσεων σε περιόδους έκτακτων συμβάντων – όπως εύλογα θεωρήθηκε ο πόλεμος Ουκρανίας – Ρωσίας – αυτή ήταν αποσπασματική και μέχρι και σήμερα ελλιπής αφού δεν έχουν ακόμη εκδοθεί συντελεστές αναθεώρησης των συμβάσεων – άρα δεν έχει καταβληθεί η νόμιμη αναθεώρηση - από το 1ο τρίμηνο 2022 και εντεύθεν, που θα αποζημιώνει για τις πολύ μεγάλες αυξήσεις στο κόστος κατασκευής των έργων.

Σημειώνω ότι ήδη από το 2023 θα έπρεπε να λειτουργεί η Εταιρεία Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών, η οποία θεσμοθετήθηκε μεν από το Υπουργείο το 2021 με το άρθρο 84 του Ν.4782/2021 (ΦΕΚ Α' 36/9.3.2021) σε συνεργασία με τις οργανώσεις του κλάδου αλλά ακόμη δεν έχει ενεργοποιηθεί, παρά τις προβλέψεις της υπ' αριθμ. 60 ΚΥΑ που υπογράφηκε το 2022 (ΦΕΚ Β' 1703/7.4.2022).

Παράλληλα, δεν εκδόθηκαν οι συντελεστές αναθεώρησης μέσω της ΕΔΤΔΕ για τα Β', Γ' και Δ' τρίμηνα του 2022 όπως προβλέπει η Υπουργική Απόφαση [Α11/334219/31.10.2022 \(ΦΕΚ Β 5565/31.10.2022\)](#), αναδεικνύοντας την ασυνέπεια του αρμοδίου Υπουργού Υποδομών που δεν εφάρμοσε τον νόμο όπως ρητά αναγράφεται στην αναφερόμενη Υπουργική Απόφαση¹.

¹ «2. Με την παρ. 2 του άρθρου 153 του ν. 4938 (Α' 109) για όσο διάστημα υφίσταται η ενεργειακή κρίση, μέχρι την ουσιαστική λειτουργία του Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών (Ε.Σ.Τ.Ε.Π. ΤΙΜ.-Τ.Ε.Μ.) του άρθρου 170 του ν. 4412/2016 (Α' 147), και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2022, επιτρέπεται η έκδοση πρακτικών διαπίστωσης βασικών τιμών υλικών από την Επιτροπή Διαπίστωσης Τιμών Δημοσίων Έργων (Ε.Δ.Τ.Δ.Ε.), η οποία και θα προβεί στην έκδοση πρακτικών για την περίοδο από 06.06.2022 και μετέπειτα, ήτοι για τα Β,Γ,Δ τρίμηνα του 2022.»

II.3 - Προεδρικό Διάταγμα 71/2019 για τα Μητρώα Τεχνικών Έργων

Μεγάλη περίοδο αναμονής ανάληψης κυβερνητικών πρωτοβουλιών διαπιστώσαμε και στο πεδίο ρύθμισης της ανταγωνιστικής λειτουργίας της αγοράς με την πενταετή καθυστέρηση ισχύος του προεδρικού διατάγματος περί των Μητρώων (ΠΔ 71/2019). Έτσι, δόθηκε η εντύπωση ότι αυτή η επιλογή ενδέχεται και να οφείλεται στην πιθανότητα περαιτέρω διατήρησης «κεκτημένων» δικαιωμάτων ολίγων.

Δυστυχώς, παρά τη θέσπιση λειτουργίας του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος των Μητρώων Τεχνικών Έργων στις 2-5-2024 στην ουσία πρόκειται για ένα ανεπαρκέστατο πληροφοριακό σύστημα που αδυνατεί - σχεδόν ένα χρόνο μετά την παραλαβή του - να υποδεχθεί τις αιτήσεις επανάκρισης των εργοληπτικών εταιρειών, που αναγκάζει το Υπουργείο να θεσμοθετεί αλληπάλληλες χρονικές παρατάσεις κατάθεσης δικαιολογητικών λόγω τεχνικών αδυναμιών και ασυμβατότητας με τις προβλέψεις του ΠΔ 71/2019 και που εν τέλει έχει ταλαιπωρήσει επί ένα έτος το σύνολο των 4.500 ενεργών εργοληπτικών επιχειρήσεων (εταιρικών και ατομικών) και των απασχολούμενων σε αυτές με τις αδικαιολόγητες αστοχίες του.

Παράλληλα με τα τεχνικής φύσης ζητήματα καμία πρόοδος δεν έχει σημειωθεί και στις απαραίτητες θεσμικές συμπληρώσεις του ΠΔ 71/2019 με κυριότερη τη συμπλήρωση των προβλέψεων του άρθρου 50 από σαφή περιγραφή ενός αυστηρού πλαισίου με το οποίο οι δάνειες εμπειρίες κύκλου εργασιών, χρηματοδοτικής και τεχνικής ικανότητας τρίτων φορέων για σύσταση ή αναβάθμιση εταιρειών θα αποδεικνύεται ότι πράγματι δεσμεύονται για λογαριασμό τους, καθώς και ποινές στην περίπτωση που αυτές οι προβλέψεις δεν τηρηθούν.

Σήμερα, συνυπάρχουν στον κλάδο υγιείς εργοληπτικές επιχειρήσεις που καλούνται να ασκήσουν την επιχειρηματικότητά τους σε ένα μη ρυθμισμένο περιβάλλον μαζί με επιχειρήσεις που δεν έχουν κριθεί επί 9 έτη και η Πολιτεία τις κρίνει επι της αρχής ικανές να συναγωνίζονται τις πρώτες!

II-4. Ροή δημοπράτησης των έργων – Κατανομή

Διαχρονικά προβληματική αναδεικνύεται και η ροή δημοπράτησης δημοσίων έργων στην χώρα. Πρόσφατα διαπιστώθηκε μία συσσώρευση δημοπρατήσεων το έτος 2023, ως αποτέλεσμα υπερδέσμευσης του ορίου πιστώσεων του ΠΔΕ (overbooking) τόσο για έργα του ΕΣΠΑ όσο και για έργα άλλων χρηματοδοτικών προγραμμάτων. Θυμίζω ότι το 2023 δημοπρατήθηκαν τα τελευταία έργα του ΕΣΠΑ 2014-2020, τα πρώτα έργα του ΕΣΠΑ 2021-2027 και «έτρεξε» και το Ταμείο Ανάπτυξης και Ανθεκτικότητας. Η έλλειψη επαρκούς σχεδιασμού ροής δημοπράτησης των δύο ΕΣΠΑ δημιούργησε το φαινόμενο το έτος 2023 να έχουμε 1.312 δημοπρατήσεις έργων άνω του 1 εκατ. ευρώ έναντι 877 του 2022 και 659 του 2024 με αποτέλεσμα οι εργοληπτικές επιχειρήσεις να πρέπει να ολοκληρώσουν τα έργα αυξάνοντας το προσωπικό τους και τις επενδύσεις τους χωρίς να έχει διασφαλιστεί ότι θα υπάρχει μία συνέχεια στη ροή των έργων προς δημοπράτηση.

Οι συνθήκες αυτές δεν αφορούν όλες τις εργοληπτικές επιχειρήσεις αφού από τα στοιχεία που ανακοινώνουν οι τέσσερις μεγάλες εταιρείες του κλάδου φαίνεται ότι έχουν καταφέρει να διασφαλίσουν σημαντικό ανεκτέλεστο υπόλοιπο, σχεδόν 20 δις ευρώ, σε πλήρη αντίθεση δηλαδή με τις υπόλοιπες εταιρείες του κλάδου που θα αναγκαστούν, για ακόμη μία φορά, σε αποεπένδυση ανθρώπινου δυναμικού και εξοπλισμού, αφού δεν θα έχουν έργα προς εκτέλεση.

Δεν θέλουμε να πιστέψουμε ότι αυτό το ενδεχόμενο είναι και ο στόχος κάποιων, δηλαδή, η έλλειψη επόμενων έργων στις εταιρείες 6^{ης} τάξης και κάτω να συντελέσει σε αύξηση του διαθέσιμου προσωπικού και λοιπών συντελεστών για την κατασκευή του μεγάλου ανεκτέλεστου των 4 μεγάλων εταιρειών.

Προφανώς, η προοπτική διάλυσης και εξαφάνισης των μικρομεσαίων εργοληπτικών επιχειρήσεων δεν είναι μία ευχάριστη εξέλιξη ούτε για τον κλάδο ούτε για την ελληνική οικονομία και τις τοπικές κοινωνίες.

Ο ανταγωνισμός που διαπιστώνουμε να υπάρχει μεταξύ των εταιρειών 6ης τάξης και κάτω είναι στην κυριολεξία αδυσώπητος συγκριτικά με αυτόν που βιώνουν οι μεγάλοι εργοληπτικοί όμιλοι της 7ης τάξης, χαρακτηρίζεται δε από μεγάλες εκπτώσεις, συμπίεση του περιθωρίου κέρδους και εν τέλει αδυναμία αντιμετώπισης έκτακτων και μη προβλεπόμενων καταστάσεων όπου είναι και ο κανόνας κατά την κατασκευή τεχνικών έργων.

II.5 - Στρέβλωση ανταγωνισμού στις δημοπρασίες

Σχετική είναι και η διαπίστωση περί προβλημάτων στρέβλωσης του ανταγωνισμού στις δημοπρασίες με την ύπαρξη μη διαφανών διαδικασιών κυρίως στις περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, στις οποίες πολύ συχνά γίνεται κατάχρηση της δυνατότητας πρόσκλησης περιορισμένου αριθμού εταιρειών, ακόμη και δύο έτη μετά την εμφάνιση των φαινομένων, στις περιπτώσεις ευρείας χρήσης μη αντικειμενικών κριτηρίων του άρθρου 86 του Ν.4412/2016 ελλείψει της σχετικής υπουργικής απόφασης που προβλέπεται ότι θα καθορίζει τα σχετικά κριτήρια καθώς και στις περιπτώσεις εγκεκριμένων ή μη φωτογραφικών όρων στις διακηρύξεις.

Ειδική αναφορά θέλω να κάνω στην περίπτωση των έργων αποκατάστασης από θεομηνίες στη Θεσσαλία.

A. Οι 3 από τις 4 Εργοληπτικές Οργανώσεις διαμαρτυρηθήκαμε προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών στις 2-12-2024 για τις αναθέσεις των έργων αποκατάστασης θεομηνιών στη Θεσσαλία ύψους περίπου 1,4 δις ευρώ σε 4 Εργοληπτικές Εταιρείες 7ης Τάξης, με την έκτακτη διαδικασία του άρθρου 32 γ του Ν.4412/2016. Στην επιστολή μας τονίζαμε ότι οι τέσσερις εν λόγω εργοληπτικές επιχειρήσεις έχουν ήδη συγκεντρώσει υπερβολικά υψηλό ανεκτέλεστο συμβάσεων τεχνικών έργων, περίπου 18 δις ευρώ και η απόφαση του Υπουργείου να αναθέσει ακόμη 1,4 δις δημιουργεί – εύλογα – έντονο προβληματισμό για τη δυνατότητά τους να ανταπεξέλθουν, σε έγκαιρο χρόνο και τίμημα, αφού ο μέσος όρος του κύκλου εργασιών τους στα τρία (3) τελευταία χρόνια κυμαίνεται στα 2,5 δις περίπου. Τονίζαμε επίσης ότι το συμβατικό αντικείμενο των εν λόγω έργων προέκυψε από τη συνένωση των προϋπολογισμών των επιμέρους έργων του εκάστου Δήμου της Θεσσαλίας, κατά παράβαση των Ευρωπαϊκών Οδηγιών και της Βασικής Αρχής της Αναλογικότητας, αποκλείοντας τη συμμετοχή όλων των εργοληπτικών εταιρειών από 6ης τάξης και κάτω, που θα σήμαινε αύξηση του ανταγωνισμού και ωφέλεια στον χρόνο εκτέλεσής τους.

B. Με δεδομένη την απουσία απάντησης του Υπουργείου απευθυνθήκαμε στον Πρωθυπουργό της χώρας σημειώνοντας :

- την τεχνική, οικονομική, μηχανολογική και επιστημονική επάρκεια των μελών των τριών εργοληπτικών οργανώσεων να εκτελέσουν έντεχνα, εμπρόθεσμα και σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης έργα αποκατάστασης θεομηνιών, όπως έχουν πράξει επιτυχώς στο παρελθόν
- τα προβλήματα διαφάνειας και άνισης μεταχείρισης των εργοληπτικών επιχειρήσεων, όσο και αυτά της υπονόμευσής της αξιοπιστίας της διοίκησης,
- την αναγκαιότητα τήρησης και διαφύλαξης του θεσμικού πλαισίου σε θέματα διαφάνειας, δημοσιότητας, ίσης μεταχείρισης, εξασφάλισης ανταγωνιστικών συνθηκών και την αποφυγή πρακτικών που μπορεί να οδηγήσουν σε μεροληψία ή αδιαφανείς επιλογές.

Γ. Με δεδομένη την απουσία απάντησης του Πρωθυπουργού στις αιτιάσεις μας επιχειρήσαμε να αναδείξουμε το θέμα σε συνάντηση με τον άμεσα ενδιαφερόμενο Περιφερειάρχη Θεσσαλίας προκειμένου εργοληπτικές εταιρείες με έδρα στην περιφέρεια της Θεσσαλίας να μπορέσουν να εκτελέσουν τμήματα των έργων ώστε να διασφαλιστεί μία έστω στοιχειωδώς δικαιότερη κατανομή τους.

Νομίζω ότι το αποτέλεσμα όλης αυτής της κινητοποίησης τριών εργοληπτικών οργανώσεων που έχουμε ως μέλη το 99,9% των εργοληπτικών επιχειρήσεων το γνωρίζετε. Τα έργα θα προχωρήσουν όπως ακριβώς είχαν αρχικώς σχεδιαστεί, τη στιγμή που λόγω της «λειψυδρίας» των δημοπρατούμενων έργων προϋπολογισμού για εταιρείες 6^{ης} τάξης και κάτω γιγαντώνεται ο ανταγωνισμός και ήδη τα μέσα ποσοστά των εκπώσεων σε αυτά τα χαμηλότερου προϋπολογισμού έργα παρουσιάζονται ανοδικά.

Με αυτήν την εκτεταμένη αναφορά στην περίπτωση των έργων αποκατάστασης από θεομηνίες στη Θεσσαλία θέλω να αναδείξω – πέραν της προφανούς διαμαρτυρίας για την απαξίωση με την οποία αντιμετωπιστήκαμε από την Πολιτεία - ένα σημείο που φαίνεται να διαφεύγει της απαιτούμενης προσοχής: Η συμβολή του κατασκευαστικού κλάδου στην αναπτυξιακή προοπτική μίας οικονομίας δεν μπορεί να είναι εμμονικά προσανατολισμένη στις μεγάλες εταιρείες και σχήματα του κλάδου. Σε όλον τον κόσμο ένα από τα κύρια γνωρίσματα του κλάδου είναι η δραστηριοποίηση πολλών μικρών και μεσαίων εταιρειών που λόγω μεγέθους εκτελούν έργα σε όλο το γεωγραφικό εύρος μιας χώρας, γρήγορα και αποτελεσματικά. Είναι εξαιρετικά επικίνδυνο για την προοπτική ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας η μη διασφάλιση επαρκούς πλήθους έργων προς δημοπράτηση και κατασκευή από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, ο εξωγενής περιορισμός της δυνατότητας ανέλιξης νέων και υγιών επιχειρηματικών μονάδων, η υπονόμηση της επιχειρηματικής προοπτικής των δραστηριοποιούμενων και τέλος η απαξίωση εννοιών όπως η διαφάνεια και η αμεροληψία.

Κατά την άποψή μου όλα τα παραπάνω ζητήματα (καθυστερήσεις πληρωμών, αναθεώρηση, ΠΔ71/2019, κατανομή έργων σε όλες της τάξεις, στρέβλωση το ανταγωνισμού) συνιστούν τις άμεσες προκλήσεις στις οποίες καλείται η Πολιτεία μέσω του αρμόδιου Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών να ανταπεξέλθει.

III - Εκτιμήσεις για το μέλλον του κλάδου

Παράλληλα ωστόσο ο κλάδος θα πρέπει να στοχεύσει σε εκείνον τον παραγωγικό και επιχειρηματικό ανασχεδιασμό του που να μην εξαρτά - σε υπερβολικό βαθμό - τη βιωσιμότητά του, την επιτυχημένη ή την λιγότερο επιτυχημένη εξέλιξή του από την πορεία της ελληνικής οικονομίας και των διακυμάνσεών της. Δεν είναι κάτι απλό και σίγουρα δεν αρκεί να επαναλαμβάνουμε το ευχολόγιο περί αξιοποίησης της ευκαιρίας που δόθηκε στο Β' και Γ' ΚΠΣ, της ευκαιρίας των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 και σήμερα της ευκαιρίας του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας κλπ.

Προς τούτο θα πρέπει να δρομολογηθούν οι ακόλουθες στρατηγικές επιλογές:

Εθνικός Στρατηγικός Σχεδιασμός Υποδομών και Κατασκευών στον οποίο θα τίθενται προτεραιότητες, θα καθορίζονται οι προγραμματισμένες και οι προβλεπόμενες επενδύσεις σε μεγάλες οικονομικές και κοινωνικές υποδομές, θα εξειδικεύονται οι πόροι χρηματοδότησης για κρίσιμα έργα υποδομής, περιλαμβανομένης της συντήρησής τους, και θα προσδιορίζονται οι ανάγκες εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων για την υλοποίησή τους. Το εθνικό σχέδιο υποδομών θα παρέχει σημαντική υποστήριξη στον κατασκευαστικό τομέα, βοηθώντας τον στον τεκμηριωμένο επιχειρησιακό σχεδιασμό και στην υλοποίηση των απαιτούμενων επενδύσεων σε δεξιότητες και βελτίωση της παραγωγικότητας.

Η συστηματική συνεργασία Πολιτείας, Κλάδου, Χρηματοδοτικών Ιδρυμάτων, Υπουργείου Εξωτερικών και Ακαδημαϊκής κοινότητας θα προσδώσει εκείνη την δυναμική και τα εχέγγυα για την εξωστρέφεια - ενόψει μάλιστα των αποκαταστάσεων των ζημιών στην Ουκρανία και περιοχή Γάζας της Μ. Ανατολής - τον εκσυγχρονισμό και την προσαρμογή του κλάδου (δημόσιου και ιδιωτικού τομέα) στις σύγχρονες διεθνείς εξελίξεις και τις απαιτήσεις και την προετοιμασία του για τη μετάβαση στη νέα ψηφιακή εποχή που ήδη διαμορφώνεται.

Σας ευχαριστώ.
Ζαχαρίας Αθουσάκης,
Πρόεδρος ΣΑΤΕ